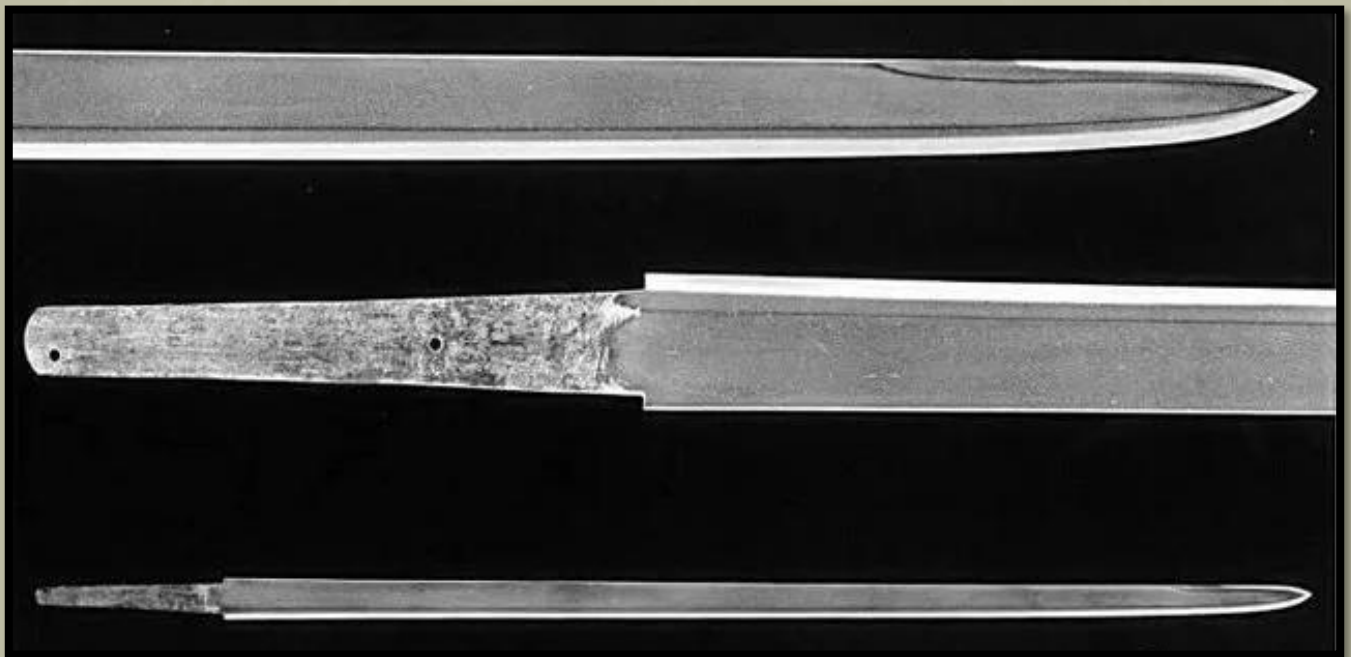

A Kara-tachi története

Északi raktár 38. Arany és ezüst berakással díszített *Tang* kori nagy kard

Fu Yunzi (1) kínai kutató, aki a *Shōsōin* (2) kincstár anyagát elemezte. A *Shōsōin* régészeti feljegyzései. A három raktár áttekintése. Északi raktár felső része című művében a következőképpen írja le ezt a tárgyat. Az úgynevezett északi polcon kívül, a jobb oldalon külön elhelyezve található egy arany és ezüst berakással díszített *Tang*-dinasztia-kori nagy kard. A penge hossza japán mérték szerint két *shaku* hat *sun* négy *bu*, ami hozzávetőlegesen nyolcvan centiméternek felel meg. A fegyver kétélű, pengéje enyhén ívelt, így nem egyenes kardnak, hanem nagy kés jellegű fegyvernek tekinthető. (3)

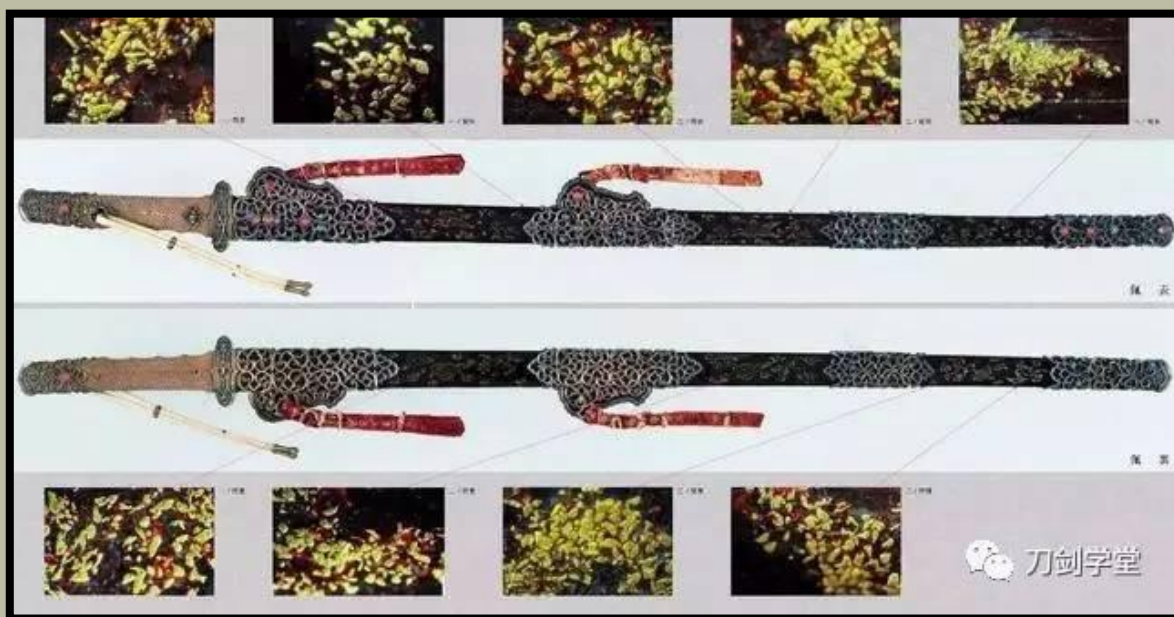

Az úgynevezett *Tang da dao* kifejezés kizárólag a tisztán *Tang*-dinasztia-kori rendszer szerint készült nagy kardokat jelöli, megkülönböztetve azoktól az eszközöktől, amelyeket csupán *Tang* mintájú nagy kardként utánoztak. *Sekino Tasuke*-nak, a japán kardok ismert szakértőjének megfogalmazása szerint a *Tang da dao* legfőbb jellegzetessége kizárólag a markolatvédőben rejlik, amelyet a kínai forrásokban kardorrként említenek. Az ilyen típusú nagy kard és a Japánban őshonos nagy kardok közötti alapvető különbség elsősorban ebben az elemben mutatkozik meg. Ennek oka a két ország eltérő kardhasználati gyakorlata.

A japán kardokat elsősorban vágásra alkalmazták, és a kölcsönös összecsapások során a kéz védelmére nagy markolatvédőt alakítottak ki, hogy az ellenség pengéje ne csússzon le a kézre. A kínai kardhasználat ezzel szemben elsősorban szúrásra épült, így a markolatvédő szerepe is eltérő volt. Inkább arra szolgált, hogy szúrás közben a kéz ne csússzon előre és ne sérüljön meg. Emiatt a kínaiak ezt az elemet kardornak nevezték. (4) Bár a penge és a markolat találkozásánál mindkét kultúrában hasonló alkatrészt alkalmaztak, rendeltetésük eltérő volta miatt a formájuk is különbözött. A *Shōsōin*-ban őrzött típusú markolatvédőből mindössze egyetlen példány ismert, amelyet a déli raktár lépcsőjénél, üveg anyagú edények társaságában állítottak ki.

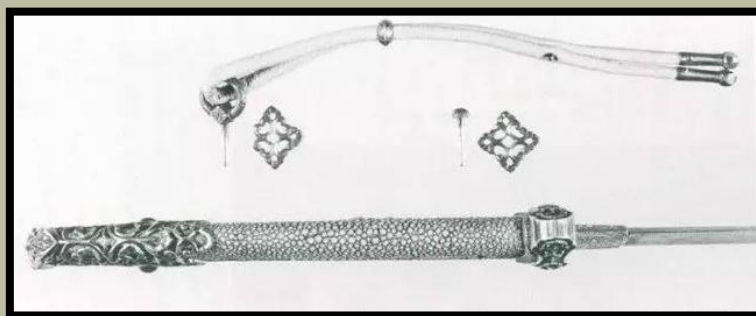
Mindezek alapján világosan kirajzolódik a kínai és a japán kardok használatának alapvető különbsége. A bemutatott kard markolata cápabőrrel borított. A hüvelyen úgynevezett *matsukinru*-mintázat látható. Ez az eljárás azt jelenti, hogy a lakkozott felületre aranyport szórtak, amelyből díszítő mintázat alakult ki. E technika tekinthető a mai japán *makie* (5) eredetének. A hüvelyen és a markolaton egyaránt arany és ezüst áttört díszítőelemek találhatók, amelyeket gyöngyökkel és más drágakövekkel ékesítettek, ami ezt a darabot különösen értékesé teszi.

Név	Arany és ezüst berakásos <i>Tang-dinasztia</i> -kori nagy kard.
Raktár és szám	Északi raktár 38.
Teljes hossz (külső díszítéssel)	99,9 cm
Markolat hossza (véggel együtt)	18,5 cm
Hüvely hossza	81,5 cm
Penge hossza	78,2 cm
Kovácsolt rész (nakago) hossza	13,6 cm
Súly	531,8 g
Penge kialakítása	Kétélű, enyhén ívelt.
Funkció	Vágófegyver, a forma a nagy kés jelleghez hasonló.
Markolat borítása	Fehér cápabőr.

Hüvely	Feketére lakkozott, arany <i>makie</i> (<i>Suekinru</i>) mintázattal, virág és indadíszítéssel.
Markolatvégi és hüvelyközeli fémrészek	Ezüst alapú, aranyozott, domború növényi mintázattal.
Berakás	Kék és zöld színezett üveg, kristály, gyöngy.
Szerkezet	A markolat és a hüvely fa alapra készült, amelyet cápabőr borít; a fa ugyan vékony, de erősítő funkciót lát el, így biztosítva a stabil rögzítést.
Markolatvédő (<i>tsuba</i> , „kardorr”)	A markolatvédő arany- és ezüst áttört mintázatú, virág és indadíszítéssel, és szúrás közben a kéz védelmét szolgálja.
Díszítőelemek jelentősége	A Tang-kori mesterségbeli tudást tükrözi; előképe a mai japán <i>makie</i> technikának; a berakások kiemelik a tárgy értékét.

Szószered:

1. **Fu Yunzi** kínai művészettörténész és kutató volt, aki a japán Shōsōin kincstár anyagát vizsgálta kínai forrásokra és Tang-dinasztia-kori kulturális kapcsolatokra támaszkodva. Munkásságának középpontjában azok a tárgyak álltak, amelyek a Tang-dinasztia technikai és esztétikai hatását tükrözik Japánban. A Shōsōin régészeti feljegyzései című művében részletes leírásokat közölt a kincstár tárgyairól, köztük fegyverekről is, és fontos szerepet játszott abban, hogy a Shōsōin gyűjteményét Kelet Ázsia tágabb történeti összefüggéseiben értelmezzék.
2. A **Shōsōin** Japán egyik legfontosabb történeti kincstára, amely Nara városában, a Tōdai-ji templom területén található. A 8. században, a Nara-kori császári udvarhoz kapcsolódva jött létre, eredeti rendeltetése az volt, hogy az uralkodóházzal és a nagy buddhista templommal kapcsolatos értékes tárgyakat megőrizze.
A kincstár különlegessége abban rejlik, hogy rendkívül száraz, zárt raktárépületként működött, így páratlan állapotban maradt fenn több ezer tárgy. Ezek közé tartoznak fegyverek, lószerszámok, textíliák, hangszerek, lakktárgyak és írott dokumentumok. A gyűjtemény jelentős része a Tang-dinasztia Kínájával, valamint a Selyemút világával fennálló kulturális és technikai kapcsolatok emléke. A Shōsōin anyaga ezért nemcsak a japán korai államiság és udvari kultúra kutatásában bír kiemelkedő jelentőséggel, hanem Kelet Ázsia egészének művelődéstörténetében is alapvető forrásnak számít.
3. Ez a megfogalmazás nem azt jelenti, hogy a fegyver egyszerűen egy kés lenne, hanem egy tipológiai és funkcionális megkülönböztetésre utal, amely a kelet-ázsiai fegyverek osztályozásában fontos.
A kínai dao típusú fegyvereket hagyományosan nem a nyugati értelemben vett kard kategóriájába sorolták, hanem inkább a kés és a kard közötti átmeneti fegyverek közé. A dao eredeti jelentése egyélű vágóeszköz, amely a mindennapi kések és a harci fegyverek közös fogalmi köréből nőtt ki.

Amikor a forrás da dao nagy dao megnevezést használ, az arra utal, hogy ez egy megnövelt méretű vágófegyver, nem pedig egyenes, szúrásra optimalizált kard. Ebben az esetben a kétélű kivitel ellenére a fegyver formája és funkciója nem az egyenes, szúrásra és vágásra egyaránt alkalmas jian kardokhoz áll közel, hanem a dao családhoz. Enyhén ívelt pengéje elsősorban vágásra szolgált, ami a „nagy kés jellegű” meghatározást indokolja. Ez a kifejezés tehát nem értékítélet, hanem arra utal, hogy a fegyver szerkezeti és használati elvei a vágófegyverek hagyományába illeszkednek, nem az egyenes kardokéba.

4. A Tang-dinasztia-kori kínai nagy kardoknál a markolat és a penge találkozásánál található fémelem, amelyet a japán szakirodalom gyakran tsuba-nak (markolatvédőnek) nevez, a kínai terminológiában jianbi vagy „kardorr” néven ismert. Ennek fő célja nem a védelmi funkció volt úgy, mint a japán kardoknál, hanem sokkal inkább a szúrási és kezelési biztonságot szolgált.

A kínai kardhasználat elsősorban szúrásra épült. A harcosoknál a penge hegye gyakran irányította a támadásokat, ezért a markolatvégi elem arra szolgált, hogy a kéz ne csússzon előre a markolaton szúrás közben, és ezzel véletlenül ne sérüljön meg. Így a „kardorr” szó a funkcióra utal: a penge és a markolat közti átmenetet jelölő alkatrész, amely biztonságosabb fogást biztosít szúrásnál, és megakadályozza a kéz sérülését, ha a penge lecsúszik.

Ezzel szemben a japán kardoknál a tsuba főként védelmi célú elem volt, mivel a kardok használata vágásra és közelharcra épült. A nagy markolatvédő megakadályozta, hogy az ellenség pengéje a kézre csússzon vágás közben.

Tehát a kínai „kardorr” forma hasonló fizikai elhelyezkedésű, mint a japán markolatvédő, de a funkciójuk eltér: a kínai inkább a kéz és a szúrás védelmére szolgált, míg a japán a vágás elleni védelemre.

5. A **makie** (japánul 蒔絵) egy hagyományos japán lakkozási technika, amely során nedves lakkra arany- vagy ezüstport szórnak, hogy díszes mintázatot hozzanak létre. A folyamat során a mintát gyakran rétegezik, így a felület fényes, kiemelkedő és finoman részletezett lesz.

Eredetileg főként fegyverek, fegyverhüvelyek, bútorok és kisebb dísz tárgyak díszítésére használták, és a japán lakkozott tárgyak egyik legismertebb és legértékesebb technikája lett. A Shōsōin-ban található arany- és ezüstberakásos hüvelydíszítés, az úgynevezett matsukinru-mintázat, a mai makie technika őse.

Kara-tachi

(Ha még többet szeretnél megtudni erről a különleges kardról)

A *Kara-tachi* kard aranyozott ezüst szerelésekkel és berakással (金銀鈿莊唐大刀, *kin gin den kazari no kara-tachi*) egy 8. századi japán kard, amely a *chokutō* (直刀, „egyenes kard”) típusba tartozik. A fegyver *Shōmu* császár egyik kedvelt kardja volt, és később a *Shōsōin* kincstárban öröklődött tovább, mint császári tulajdon.

Mivel császári kincsnek számít, a nagyközönség számára nem látogatható. Időről időre azonban bemutatják a *Nara* prefektúrában minden ősszel megrendezett *Shōsōin* kiállításon.

A *Kara-tachi* kard aranyozott ezüst szerelésekkel és berakással, 19. századi utánzat, *Sōkichi Tamura* munkája.

A *Tōdai-ji* felajánlási jegyzéke (*Tōdai-ji kenmotsuchō*) szerint, amely *Shōmu* császár halála után *Kōmyō* császárné által a *Tōdai-ji* templomnak adományozott tárgyakat sorolja fel, a *Shōsōin* északi raktárában összesen száz nagyméretű kardot őriztek.

Az állomány három kétélű kardot, *ken* (剣), kilenc övről függesztett kardot, *kakehake tachi* (懸佩刀, „övön viselt kard”), negyvennégy nagykardot, *ōtō* (大刀), negyvenegy fekete hüvelyes nagykardot, *kurozukuri ōtō* (黒作大刀), egy oldalkardot, *yokotō* (横刀), valamint két botkardot, *jōtō* (杖刀) foglalt magában.

A fenti negyvennégy nagykard tovább csoportosítható. Ezek közé tartozott tizenhárom *kara tachi* típusú nagykard, *kara tachi* (唐大刀, „Tang kori nagykard”), huszonhárom általános nagykard, *ōtō* (大刀), hat *Tang* stílusú nagykard, *kara yō tachi* (唐樣大刀, „Tang jellegű nagykard”), valamint két *Kogurjō* stílusú nagykard, *koma yō tachi* (高麗樣大刀, „Kogurjō jellegű nagykard”).

A felsorolt száz nagyméretű kard közül 760 január 18 án négy kétélű kardot és egy nagykardot elszállítottak a *Shōsōin*-ből. Ezt követően 764 szeptember 11 én további negyvennyolc nagykardot és negyvenegy fekete hüvelyes nagykardot vittek el, feltehetően a *Fujiwara no Nakamaro*-felkelés eseményeihez kapcsolódó katonai felhasználás miatt. A nagykardok száma ebben az esetben nem egyezik pontosan a felajánlási jegyzék adataival, ami arra utalhat, hogy a felsorolás más kardtípusokat, például *kakehake-tō*-kat is magában foglalhatott.

Shōsōin kincsesház

Mindezek alapján 764 re a száz nagyméretű kadból kilencvenhárom bizonyosan kikerült a *Shōsōin* állományából. A fennmaradó hét darab közül napjainkban egy nagykard és két botkard létezése ismert, míg négy darab eltűnt. Ugyanakkor a *Shōsōin* középső raktárában negyvenkilenc, ismeretlen eredetű nagykard, a déli raktárban pedig további három nagykard található, ezért nem zárható ki, hogy az eredetileg az északi raktárban őrzött darabok egy része később visszakerült, majd összekeveredett más tételekkel.

Az aranyozott ezüst szerelékekkel és berakással díszített *kara-tachi* kard az egyetlen ma is fennmaradt nagykarddal azonosítható. Ez a darab a *Tōdai-ji* felajánlási jegyzékében felsorolt nagyméretű kardok között a negyedik helyen szerepel.

Tōdai-ji templom

金銀鈿莊唐大刀一口

刃長二尺六寸四分 鋒者兩刃 鮫皮把作山形

葛形裁文 鞘上末金鏤作 白皮懸 紫皮帶執

黒紫羅帶 緋地高麗錦袋淺緑綾裏

Arany és ezüst berakással díszített kara-tachi nagykard

金銀鈿莊唐大刀一口

A penge hossza két *shaku* hat *sun* négy *bu*, megközelítőleg nyolcvan centiméter. A penge kétélű. A markolat cápabőrrel borított, hegyesedő hegyvidéki formájú kialakítással.

刃長二尺六寸四分 鋒者兩刃 鮫皮把作山形

A szerelék indás formájú díszítőmotívumokkal készült. A hüvely felső része *matsukinru* technikával díszített. Fehér bőr függesztőelemekkel és bíbor színű bőrszíjjal ellátott rögzítéssel.

葛形裁文 鞘上末金鏤作 白皮懸 紫皮帶執

Fekete és bíbor színű selyemöv tartozik hozzá, valamint vörös alapú *Kogurjō* brokátból készült tok, világoszöld sávolybéléssel.

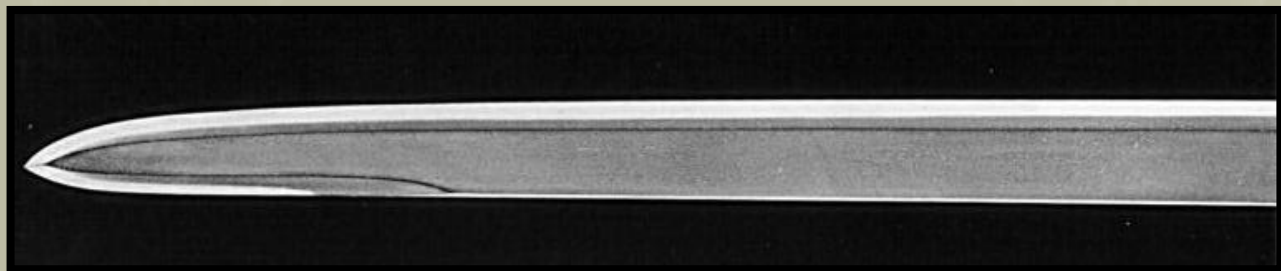
黒紫羅帶 緋地高麗錦袋淺緑綾裏

A *kara-tachi* megnevezés szó szerint „*Tang* kori nagykardot” jelentett, és eredetileg olyan kardra utalt, amelyet a *Tang*-dinasztia Kínájában készítettek. Ezzel szemben a *kara-yōtachi* kifejezést, amelynek jelentése „*Tang* stílusú kard”, sokáig olyan fegyverekre alkalmazták, amelyeket Japánban, a *Tang* kori nagykardok mintájára készítettek.

Mivel azonban mindmáig nem született egyértelmű döntés arról, hogy a *kara-tachi* pengéje és külső szerelvényei, vagyis a markolat és a hüvely, Kínában vagy Japánban készültek-e, a *kara-tachi* fogalma napjainkban tágabb értelmezést kapott. A kifejezést ma inkább „*Tang* jellegű nagykardként” értelmezik, amely a *Tang* stílus formai és technikai jegyeit hordozza, függetlenül attól, hogy a fegyver ténylegesen Kínában vagy Japánban készült.

Penge és külső szerelvények

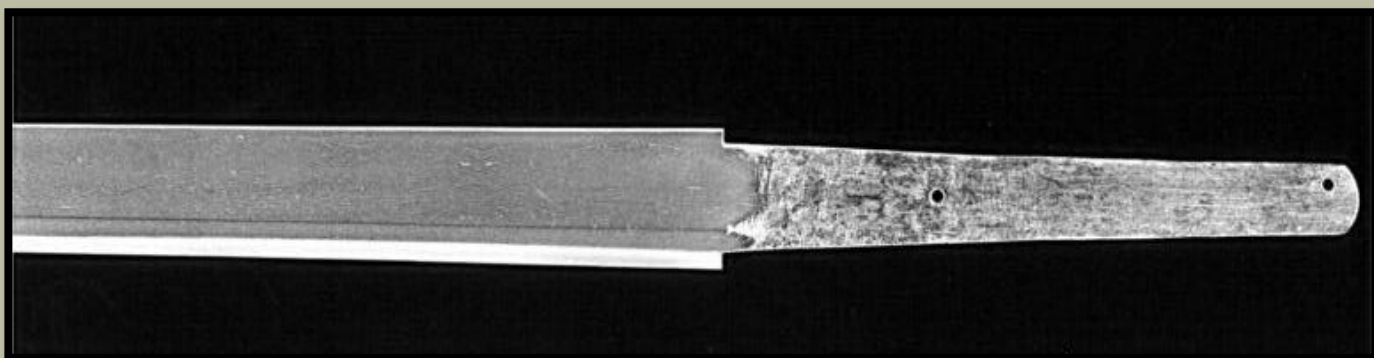
A penge típusa *kiriha-zukuri* (切刃造り), amelynél az oldalon futó, hegyvonalyszerű él, a *shinogi* (鎗) a vágóélhez közelebb helyezkedik el. Ez a kialakítás különösen jellemző a *Nara*-kor kardjaira. A penge alapvetően egyélű, azonban a csúcsnál kétélű megoldást alkalmaztak, ezt *kissaki-moroha-zukuri* (鋒両刃造) formának nevezik, ahol kizárólag a hegy válik kétélűvé. Ismert párhuzama ennek a megoldásnak a *Kogarasu Maru*.

A penge formája *chokutō* (直刀), vagyis alapvetően egyenes kard, enyhe íveléssel. A hátrész, azaz a *mune* (棟) kialakítása letört élű, úgynevezett háromlapú *mune* típus.

A *nakago* (茎), vagyis a markolatba nyúló pengetüske *kurijiri* (栗尻) formájú, amely gesztenyére emlékeztető lezárást jelent. Két furat található rajta: az egyik a *mekugi* (目釘) számára szolgál, amely a markolat és a penge rögzítését biztosítja, a másik pedig a *kake-dōshi* (懸通し) nyílás, amelyen keresztül a *kake* (懸), vagyis a felfüggesztő zsinór fut át.

Noha a kard külső megjelenése elsősorban ceremoniális jellegű, a penge kovácsolásának minőségét kivételesnek, sőt páratlannak tartják.

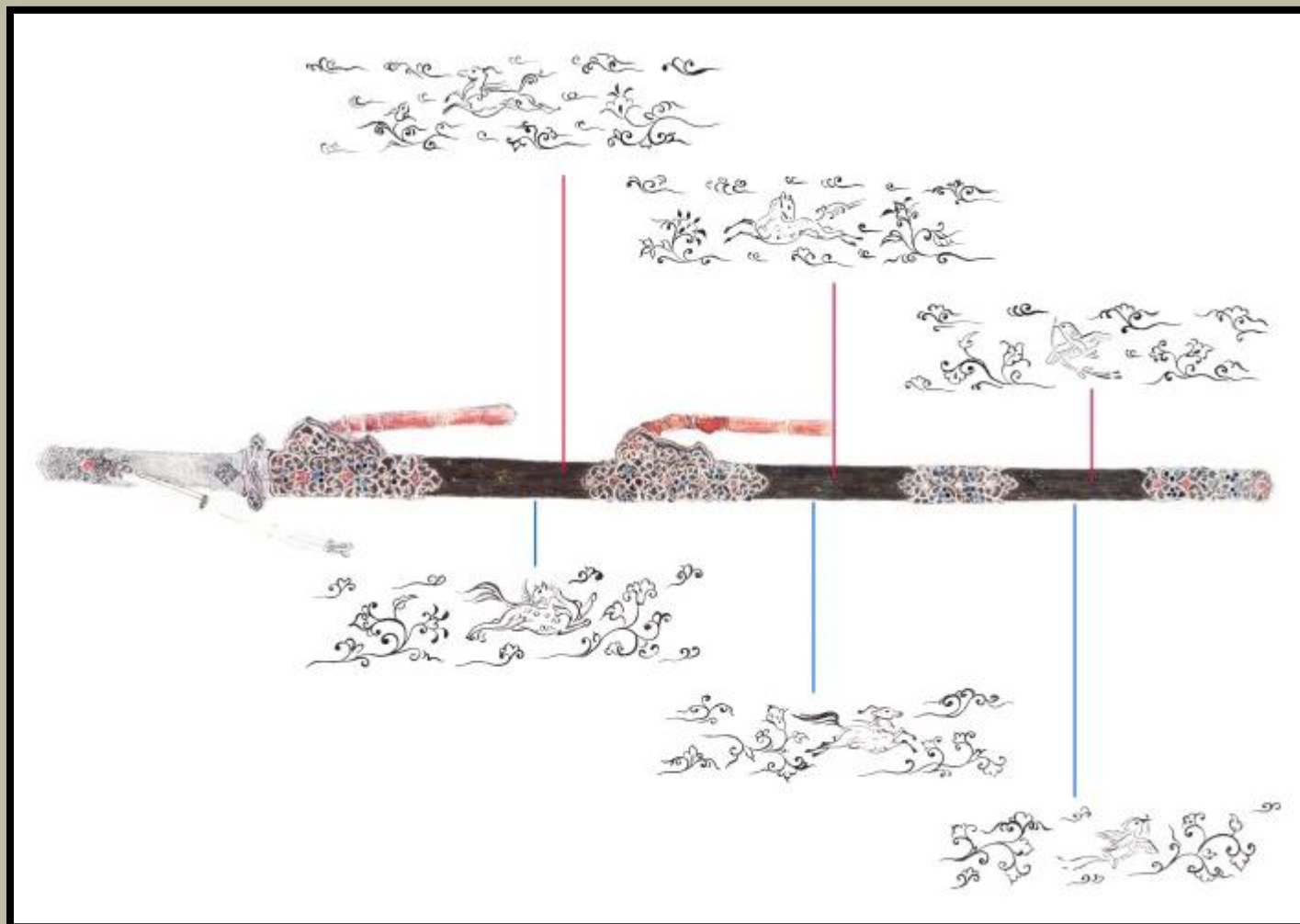
A markolatot rájabőrrel (köznyelvben cápabőrként említik) vonták be, végén pedig áttört indadíszes fémveret található. A *tsuba* (鐔), vagyis a kézvédő felületét apró, ikraszerű pontsorral díszítették, ezt a technikát *nanako* (魚子, „halikra”) mintának nevezik, amelyet domború indamotívum egészít ki. A *mekugi* (目釘) nyílását egy virág alakú díszveret fedi. A markolathoz ezüstgyűrűvel rögzített, fehér bőr *kake* (懸), vagyis felfüggesztő zsinór nem eredeti, hanem egy későbbi javítás során került pótlásra.

A hüvely faalapra készült, fekete lakkozással. Három fémveret található rajta, valamint egy további a *kojiri* (鐙) részen, vagyis a hüvely végén. Ezek mind áttört indadíszítésűek, azonos stílusban a markolatvég veretével. A négy veret közül kettőhöz egy-egy hegy alakú elem kapcsolódik, amelyek az *obitori* (帯執り), vagyis az övre rögzítő szíj csatlakoztatására szolgálnak. Ezekhez két lila színű, fehér mintázatú bőr *obitori* tartozik.

A fémveretek anyaga ezüst, aranyozással, amelynek jelentős része az idők során lekopott. A díszítés helyenként színezett üvegbetétekkel és kristálygömbökkel egészül ki, amelyek alatt cinóbervörös festés található.

A hüvelyen alkalmazott *makkinru* (末金鏤) technika a lakkművesség egyik eljárása, amely megegyezik a ma is ismert *maki-e* (蒔絵) technikával. Ennek során a mintákat lakkréteggel rajzolták fel, majd aranyport szórtak rá, újabb lakkréteggel fedték, végül polírozással hozták elő a díszítést. A motívumok között virág-, felhő- és állatábrázolások szerepelnek.

A kardhoz eredetileg tartozó öv és tárolót azonban nem maradt fenn, ezek az idők során elvesztek.

A készítés helyével kapcsolatos vita

Mivel a *makkinru* (末金鏤) (1) elnevezés kifejezetten japán eredetű, és Kínában nem ismert ilyen nevű technika, továbbá kínai párhuzamait sem ismerjük ennek az eljárásnak, régóta vita tárgyát képezi, hogy a kard hüvelye Japánban vagy Kínában készült.

Kurokawa Mayori értelmezése szerint a *makkinru* olyan technika, amelynél az aranyat reszeléssel porrá alakítják, majd fekete lakkfelületre szórják mintázat kialakítása céljából. Ezt az eljárást a későbbi japán *maki-e* (蒔絵) technika kiindulópontjának tekinti. Kurokawa abból indul ki, hogy a *kara tachi* (唐大刀) kifejezés Tang-dinasztia kori Kínában készült kardot jelent, ezért az aranyozott ezüst veretekkel és berakással díszített *kara tachi* esetében is kínai eredetet feltételez. Ebből következően a *makkinru* technikát is Kínából Japánba átvett eljárásnak tartja. Mivel Kínában nem ismert olyan lakktechnika, amelynél a képi ábrázolás aranypor szórásával készülne, a *maki-e* kialakulását Japánban, a *makkinru* továbbfejlesztéseként feltételezi.

Ezzel szemben Rukkaku Shisui álláspontja szerint a *kara tachi* megnevezés kizárólag a penge kínai eredetére utal, és nem vonatkozik a kard egészére, beleértve a külső szerelékeket és a hüvelyt is. Véleménye szerint a hüvely díszítése és kivitelezése eltér a kínai példáktól. Rukkaku arra is rámutat, hogy bár Kínában széles körben alkalmazták a *kondei* (金泥) technikát, amely során aranyport olajjal vagy ragasztóval keverve ecsettel vitték fel a felületre, olyan eljárás nem ismert, amely a japán *maki-e*-hez hasonló módon, aranypor szórásával hozna létre mintázatot. Ebből kiindulva a *makkinru* technikát is japán eredetűnek tekinti.

A legújabb kutatások kimutatták, hogy a hüvelyen alkalmazott aranypor szemcséi különböző méretűek, és ez a szemcseméret modern reszelőkkel nem reprodukálható. Ugyanakkor sikeresen előállítható olyan reszelő használatával, amely megfelel a *Shōsōin* kincstár egyik tárgyaként fennmaradt, Tíz pengéjű tokos késszerszámnak nevezett eszköznek, japán nevén *Jūgō-saya no on-tōsu* (十合鞘御刀子) (2). Ez arra utal, hogy a *makkinru* (末金鏤) technika kivitelezéséhez használt szerszámok konkrét, korabeli japán párhuzamokkal rendelkeztek.

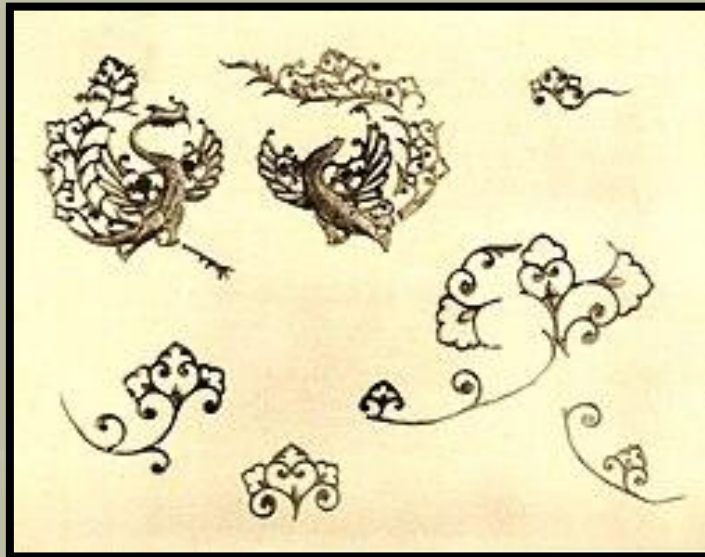

A 十合鞘御刀子 egy császári kézműves késszerszámkészlet, amely több apró pengét tartalmazott közös tokban. Ezeket a pengéket elsősorban fa-, lakk- és fémmunkákhoz, illetve olyan finom műveletekhez használták, mint az aranypor előállítása vagy precíz vágási és kaparási feladatok.

A vizsgálatok azt is feltárták, hogy a hüvelyen látható mintákat nem a kínai eredetű *kondei* (金泥) technikával készítették, vagyis nem ecsettel, kötőanyaggal felvitt aranyfestéssel, hanem egy olyan eljárással, amely szerkezetében és kivitelezésében a japán *maki-e* (蒔絵) technikához áll közel.

További kutatások szerint a *Shōsōin* kincstárban őrzött tárgyak mintegy kilencvenöt százaléka japán eredetűnek tekinthető, még akkor is, ha díszítésükben gyakran idegen, főként kontinentális motívumok jelennek meg. Ennek ellenére az aranyozott ezüst veretekkel és berakással díszített *kara tachi* esetében továbbra sem dönthető el egyértelműen, hogy japán vagy külföldi, elsősorban kínai eredetű tárgyról van szó.

A markolatvég és a hüvely fémvereteit díszítő, indás jellegű *kuzura-gata saimon* (葛形裁文) motívum megegyezik a *Shōsōin* kincstárban őrzött Udvari öltözet és korona töredékeiként ismert tárgyakon, japán nevükön *Reifuku no onkan zangan* (礼服御冠残欠) látható mintázattal, amelyek *Shōmu* császár és *Kōmyō* császárné koronájának fennmaradt darabjai.

Főnix- és *kuzura-gata saimon* (葛形裁文) motívumok az udvari öltözet és korona töredékei
(*Reifuku no onkan zangan*, 礼服御冠残欠), *Shōsōin*, 8. század.

Az ilyen típusú fémveretek elkészítése a korabeli japán fémvésési és áttört díszítési technikákkal teljes mértékben megvalósítható volt. Ezzel szemben eddig nem került elő olyan *Tang*-dinasztia kori kard, amely hasonló kialakítású fémveretekkel rendelkezne.

Fontos megjegyezni, hogy *Tang*-kori kardok kizárólag sírleletekből ismertek, fennmaradt példányaik száma rendkívül csekély. Az egyik ritka kivétel az a kard, amelyet 1992-ben tártak fel Xi'anban, Dòu Jiǎo (窦璫, †627) sírjából. Ennek a kardnak azonban a markolatvége gyűrűs markolatú kard típusba tartozik, ami alapvetően eltér az aranyozott ezüst veretekkel és berakással díszített *kara tachi* kialakításától.

A gyűrűs markolatú kardot az ókori Japánban *koma tsurugi* (狛剣) néven is ismerték, amelynek jelentése szó szerint „*Kogurjō* kard”. Ezt az elnevezést azért használták, mert a kardtípus eredetileg *Kogurjō* területéről került Japánba.

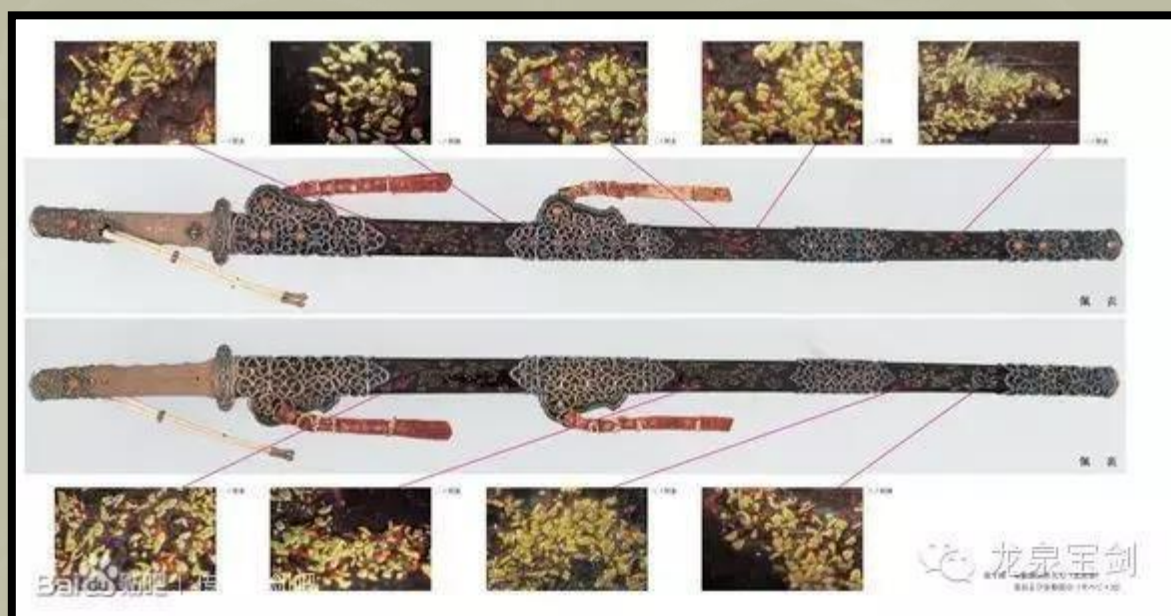
A korszak japán forrásaiban *Kogurjō*-t *Koma* néven említették. A *Tōdai-ji* felajánlási jegyzékében (*Tōdai-ji kenmotsuchō*) szereplő, „*Koma* stílusú” (高麗様) kardok ebbe a kategóriába sorolhatók.

Mindezek alapján megállapítható, hogy a „*Tang*” és a „*Koma*” megnevezések nem szigorúan a kardok készítési helyére utalnak, hanem elsősorban azok külső megjelenésére és stílusbeli sajátosságaira vonatkoznak.

Szószedet:

1. A **makkinru** (末金鏤) egy korai japán lakkdíszítési technika, amelyet elsősorban a Nara-korban alkalmaztak, és amelyet a későbbi maki-e (蒔絵) technika közvetlen előzményének tekintenek.

A kifejezés szó szerint „finomra tört arannyal való díszítést” jelent. A technika lényege az volt, hogy az aranyat reszeléssel vagy zúzással finom porrá alakították, majd frissen felhordott lakkfelületre szórták. Ezután újabb lakkréteggel fedték, végül polírozással tették láthatóvá a mintát. Az így kialakított díszítés visszafogott, mégis rendkívül finom fényhatást eredményezett.

A makkinru különlegessége abban rejlik, hogy nem ecsettel festették fel az aranyat, mint a kínai kondei (金泥) technikánál, hanem szórással rögzítették a fémport a lakkba. Ez az eljárás Kínában nem mutatható ki, ezért a kutatás többsége a makkinru-t japán eredetű technikának tekinti.

Történeti jelentősége azért kiemelkedő, mert ebből a módszerből fejlődött ki a későbbi japán lakkművesség egyik legjellegzetesebb és legnagyobb hatású eljárása, a maki-e, amely a Heian-kortól kezdve vált széles körben elterjedté.

2. A **十合鞘御刀子** egy *Shōsōin*-ban őrzött udvari szerszámkészlet, amely a Nara-kor technikai kultúrájának egyik kiemelkedő emléke.

A megnevezés elemei a következőt jelentik:

十合鞘 (jūgō saya): „tízrekeszes tok” vagy „tízpengés hüvely”, amely arra utal, hogy egyetlen tokban több, egymáshoz illesztett eszköz kapott helyet.

御 (on): udvari előtag, amely császári használatra vagy tulajdonra utal.

刀子 (tōsu): kis kés vagy pengeszerszám, amelyet nem fegyverként, hanem finom kézműves munkákhoz használtak.

A **十合鞘御刀子** tehát egy császári kézműves késszerszámkészlet, amely több apró pengét tartalmazott közös tokban. Ezeket a pengéket elsősorban fa-, lakk- és fémmunkákhoz, illetve olyan finom műveletekhez használták, mint az aranypor előállítása vagy precíz vágási és kaparási feladatok.

A kutatás azért tulajdonít nagy jelentőséget ennek az eszköznek, mert az itt található pengék egyikének formája és vágóéle képes volt olyan aranypor-szemcseméret előállítására, amely megegyezik a makkinru (末金鏤) technikával díszített Shōsōin-tárgyakon megfigyelhető aranszemcsékkel. Ez erős technikátörténeti bizonyíték arra, hogy a makkinru eljárást Japánban ismert és használt szerszámokkal valósították meg.

Összefoglalva a **十合鞘御刀子** nem fegyver, hanem egy udvari kézműves szerszámkészlet, amely kulcsfontosságú szerepet játszik a Shōsōin tárgyain alkalmazott korai japán lakk- és fémmegmunkálási technikák értelmezésében.

Egy négyrészes kés készlet.